

V. SEMNAL

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ „CULTURA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI. LEGEA ȘI RESPECTUL FAȚĂ DE LEGE ÎN STATUL DE DREPT”

Institutul Internațional Pentru Drepturile Omului, din cadrul Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Științe Juridice și Administrative a organizat, în data de 5 aprilie 2012, **Conferința Internațională „Cultura europeană a drepturilor omului. Legea și respectul față de lege în statul de drept”**. Lucrările s-au desfășurat atât în ședință plenară, în cadrul căreia au prezentat comunicări prof. univ. dr. Corina Adriana Dumitrescu, dr. Titus Corlățean, prof. univ. dr. Momcilo Luburici, prof. univ. dr. Dumitru Mazilu, acad. prof. univ. dr. Alfonso Roldan Moré, acad. prof. univ. dr. Miljia Zecevic, acad. prof. univ. dr. Bojana Rilke, conf. univ. dr. Vladimir Grosu, prof. univ. dr. Cristian Dumitrescu, prof. univ. dr. Florentin Scalețchi, prof. univ. dr. Irina Moroianu Zlătescu, prof. univ. dr. Ovidiu Predescu, cât și în ședințe pe secțiuni.

S-a evidențiat faptul că demnitatea umană reprezintă fundamentul valoric al tuturor drepturilor omului, fiind consacrată ca principiu al statului de drept atât în dispozițiile constituționale, cât și în cele legale. Respectul față de lege presupune și respectul demnității față de semenii. În acest context, trebuie să evolueze în parametrii firești dreptul la viață, libertatea individuală, dreptul la viață intimă, familială și privată, accesul la cultură, precum și drepturile sociale ș.a.

În cadrul lucrărilor pe secțiuni, comunicările științifice au pornit de la actualitatea Noului Cod civil și al Noului Cod de procedură civilă, fiind analizate diferite ramuri de drept și instituții ale acestora. Între acestea a fost pusă în discuție problematica managementului domeniilor economice și sociale, raporturile între majoritate și opoziție în statul de drept, legea, ca garanție fundamentală

a drepturilor efective și concrete sau a celor teoretice și iluzorii, dreptul de identitate al persoanelor fizice, de la teorie la practică, recunoașterea valorilor umane, fundament pentru promovarea drepturilor omului, Aplicarea Convenției Europene a Drepturilor Omului în dreptul european al concurenței, Apărarea demnității umane, Drepturile fundamentale ale omului – între interesele personale și interesul social general, Respectul demnității umane prin respectul față de lege, Ordinea de drept și limitarea drepturilor subiective ș.a.

Remarcăm participarea la conferință în număr mare a cadrelor didactice, a doctoranzilor și a studenților din marile centre universitare din țară și din străinătate, precum Universitatea din București, Academia de Poliție „Al. I. Cuza”, București, Universitatea Hyperion, Facultatea de Științe Politice, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Drept Cluj Napoca, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Drept și Științe Economice Universitatea “Agora” din Oradea. Universitatea Europeană, Belgrad, Serbia, cât și a reprezentanților și a membrilor unor instituții și organizații non-guvernamentale precum Academia Diplomatică Europeană, Ministerul Justiției, Consiliul Economic și Social, Institutul Român pentru Drepturile Omului, Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului, Rețeaua Romana de Reducere a Riscurilor, Comisia Constituțională și pentru Drepturile Omului a Consiliului Frontului Salvării Naționale, Asociația Română Anti Sida, Partida Romilor Pro Europa, Asociația Carusel.

Olivia Florescu

EMPOWERMENT AGAINST DISCRIMINATION PROGRAMUL „TINERET ÎN ACȚIUNE” PROIECT FINANȚAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Tineret în acțiune, un Proiect finanțat de Uniunea Europeană, desfășurat în perioada 2011-2012, a avut ca scop crearea unui mediu specializat la nivel european în formarea continuă de drepturile omului.

Astfel, Comisia Națională a României pentru UNESCO, Institutul Român pentru Drepturile Omului și Asociația pentru Dialog Intercultural au desfășurat în perioada 31 iulie- 7 august 2011, la Curtea de Argeș, Programul Tineret în acțiune, care a avut ca scop formarea în domeniul drepturilor omului, prin metode non-formale pentru dezvoltarea personală, atât a cadrelor didactice, cât și a copiilor din grupurile vulnerabile din țările participante, respectiv Bulgaria, Cehia, Croația, Lituania, Spania, Ungaria, Turcia și România, precum și dezvoltarea valorilor culturale comune și înțelegere interculturală.

Urmările acestei activități de formare s-au concretizat în acțiuni specifice, după cum urmează

În perioada 17-18 septembrie 2011, Asociația pentru Dialog Intercultural a desfășurat activități similare cu un grup de tineri de etnie Rromă împreună cu tineri majoritari, pentru stimularea dezvoltării încrederii reciproce, socializare, incluziune socială, respectarea drepturilor minorităților și a drepturilor omului în general.

Fundația „Andy Endre G.S.” din Ungaria a analizat împreună cu 90 de tineri cu vârsta între 16 și 17 ani, prin metode de educație non-formală, oportunitățile pe care oamenii de origine socială diferite le au sau nu. Scopurile urmărite de organizatori au fost acelea de a responsabiliza și de a conștientiza tinerii

implicați în proiect asupra oportunităților pe care societatea le oferă egal, dar de care oamenii nu pot să se bucure în mod egal din cauza diferențelor dintre ei sau a apartenenței lor la diferite grupuri vulnerabile.

În Lituania, „Skuodo versli karta” au organizat activități de voluntariat în cadrul unor orfelinate, copii pentru copii, precum și grupuri de lucru în care a implicat lucrătorii sociali, pentru a-i responsabiliza cu privire la interacțiunea cu grupurile vulnerabile.

În luna octombrie 2011, Afyonkarahisar Provincial National Education Directorate a organizat o conferință în care au fost diseminate rezultatele și concluziile Proiectului „Empowerment against discrimination”.

În Croația, Asociația pentru promovarea culturii și a artei (NOMAD) a realizat un film tematic, care a fost distribuit pe youtube, iar în Bulgaria, The Bulgarian Association of Entreprize a organizat două mitinguri pentru combaterea discriminării în statul bulgar. De asemenea Școala Pencho P. Slaveikov, Sofia, au desfășurat activități pentru prevenirea discriminării și dezvoltarea unei atitudini altruiste față de cei din jur.

În România, Asociația pentru Dialog Intercultural, a organizat pe data de 29 – 30 octombrie 2011 activități de socializare culturală a tinerilor din minoritatea rromă și majoritari, iar în data de 25 noiembrie 2011 evenimentul „Acțiunea Afirmativă/ Un loc sub soare”, la Palatul Copiilor din București. La această manifestare au luat cuvântul d-nul Asztalos Csaba Ferenc, președintele Comitetului Național împotriva Discriminării, d-na Lucreția Băluță, expert în educație, Comisia Națională a

României pentru UNESCO, d-na Edita Nagy, Institutul Român pentru Drepturile Omului, d-na. Ana Elisabeta Naghi și d-na Liliana Zaschievici, inspector ISMB, d-nul Daniel Vasile, vicepreședintele Partidei Rromilor.

În săptămâna 2 – 6 aprilie 2012, respectiv „Săptămâna Altfel”, Asociația pentru Dialog Intercultural a diseminat proiectul „Empowement against discrimination” cu mai multe unități de învățământ, prin încheiere de parteneriate de colaborare cu acestea.

Astfel, Colegiul Național „Octav Onicescu”, București, Colegiul Național „Vlaicu Vodă”, Curtea de Argeș, Grupul Școlar Auto, Roșiorii de Vede, Teleorman, Școala Generală „Grigore Silas”, Beclean, Bistrița Năsăud, au primit materiale de specialitate privind educația pentru drepturile omului, cetățenie participativă, dezvoltare personală, pe care le-au distribuit și diseminat elevilor.

În data de 24-25 mai 2012 s-a încheiat Proiectul „Empowement against discrimination”, din cadrul Programului Tineret în Acțiune, moment în care s-a evidențiat faptul că metodele diseminate la cursul de formare de la Curtea de Argeș au fost preluate de către cursanți și aplicate cu succes în țările de origine, respectiv participanții și-au dezvoltat capacitatea de a folosi metode non-formale pentru dezvoltarea personală a tinerilor din grupurile defavorizate, vulnerabile și de a promova voluntariatul. Considerăm că Proiectul și-a atins scopul, respectiv a reușit să

conștientizeze grupurile țintă cu privire la importanța luptei împotriva discriminării și a promovării incluziunii sociale a tinerilor din grupurile vulnerabile prin voluntariat. Nu în ultimul rând, implicarea mai multor state europene în promovarea acțiunilor împotriva discriminării a împlinit dimensiunea europeană pe care Proiectul și-a propus să o implementeze în rândul participanților. Astfel, participanții au avut oportunitatea de a identifica valori comune, care depășesc diferențele culturale dintre aceștia și de a le materializa în acțiuni concrete, pentru construirea unei Europe moderne, cu cetățeni europeni activi și receptivi la viitorul civic al acesteia.

În calitate de partener al Proiectului, Institutul Român pentru Drepturile Omului a pus la dispoziția cadrelor didactice, a tinerilor, a asistenților sociali ș.a. materiale documentare de specialitate și a participat activ la toate acțiunile organizare, respectiv „Un loc sub soare”, „Mărțișorul toleranței”, „Campania publicitară – Arising Awareness Campaign”.

Diversitatea culturală, crearea de șanse egale și accesul efectiv al tinerilor la educație formală și educație non-formală, mobilitate și participare transnațională și cetățenie activă însumează prioritatea educației pentru drepturile omului, respectiv a Institutului Român pentru Drepturile Omului.

Adrian Bulgaru

SEMINARUL INTERNAȚIONAL ANTREPRENORIATUL FEMININ ÎN REGIUNEA BALCANICĂ

În perioada 13 -15 iunie 2012 a avut loc Seminarul Internațional „Antreprenoriatul Feminin în Regiunea Balcanică”, organizat de către Regional Center for Organization Management, în cadrul Uzinexport Business Center Jad Hall.

În cadrul lucrărilor s-a dezbătut problema antreprenoriatului feminin în contextul țărilor balcanice. În acest sens, d-na Cornelia Rotaru, în calitate de Președinte al Asociației Dezvoltării Antreprenoriatului Feminin, a prezentat contextul amplu al corelației drepturilor femeii în sens larg și al dreptului la muncă, în sens restrâns.

De asemenea, au fost enunțate exemple de bune practici pe țări, precum și programe de antreprenorat feminin și de antreprenorat social, ca noi tendințe în antreprenorat. Nu în ultimul rând au fost examinate statisticile existente și au fost sintetizate provocările și obstacolele existente în domeniul antreprenoriatului feminin astfel încât să se evidențieze importanța rețelelor și a schimbului de informații privind antreprenoriatul în condițiile unei bune guvernări. În acest context s-a ajuns la concluzia unanimă că un rol important în dezvoltarea conceptului de antreprenorat feminin o au inițiativa de afaceri, spiritul antreprenorial și activitatea de promovare și conștientizare a inițiativelor de afaceri în rândul femeilor.

Institutul Român pentru Drepturile Omului, reprezentat prin d-na cercetător Daniela Albu, în calitate de observator, a evidențiat că antreprenoriatul feminin se poate dezvolta în condiții propice numai dacă se asigură un mediu nediscriminatoriu și egalitatea de șanse.

În acest sens au fost enumerate elementele structurale necesare pentru crearea unei campanii de succes pentru conștientizarea publicului țintă : resurse umane și financiare, informație, credibilitate, legitimitate și presiune, respectiv lobby cu „agresivitate”. Imaginea teoretică a campaniei de conștientizare a fost completată prin prezentarea experiențelor practice, din perspectiva fiecărei țări participante la Seminar. Astfel, asociațiile de femei din spațiul balcanic au exemplificat concret campaniile de conștientizare desfășurate și implementate în țările lor, respectiv Turcia, Serbia, Albania, Macedonia, Bulgaria și Grecia. Bunele practici prezentate de reprezentanții Greciei au evidențiat o diferențiere terminologică față de celelalte țări, respectiv noțiunea de „lobby” are un înțeles peiorativ în statul elen, iar singurele campanii de conștientizare de succes sunt cele care se desfășoară în domeniul sănătății.

În acest cadru s-a evidențiat necesitatea cooperării eficiente și directe atât cu autoritățile publice, cât și cu alte organizații în contextul misiunii și al țărilor Coaliției Balcanice a Femeilor de Afaceri.

Astfel, au avut comunicări: **Kagider**, singurul O.N.G. din Turcia prezent în Comitetul de Monitorizare al Angajării Forței de Muncă a Femeilor (**Turcia**), **SELENA**, Asociația Femeilor Antreprenor (**Bulgaria**), **Asociația Femeilor de Afaceri**, membră a Consiliului Femeilor Antreprenor de pe lângă Camera de Comerț (**Serbia**), **CAFA**, Coaliția Asociațiilor Femeilor de Afaceri (**România**) **SEGE**, (**Grecia**), **JCWA (Macedonia)**.

Daniela Albu

CONFERINȚA FINALĂ A PROIECTULUI CONS-TEAM CONSOLIDAREA MEDIULUI DE AFACERI DIN ROMÂNIA PRIN ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE A ORGANIZAȚIILOR PATRONALE

Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (C.N.I.P.M.M.R.) a organizat în data de 22 iunie 2012 la Hotel CARO, București **Conferința finală** a proiectului **CONS-TEAM** – „**Consolidarea mediului de afaceri din România prin întărirea capacității instituționale a organizațiilor patronale**”. Din prezentarea Proiectului CONS-TEAM a rezultat faptul că acesta a fost cofinanțat **din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013**.

În deschiderea conferinței, în cadrul sesiunii plenare, au prezentat rezultatele și concluziile Proiectului d-l prof. univ. dr. Ovidiu Nicolescu, Președinte C.N.I.P.M.M.R., d-l Jean-François Roubaud, Președinte C.G.P.M.E. (Confederația Generală a I.M.M.-urilor din Franța) și d-l Răzvan Coțovelea, Secretar de Stat în cadrul Ministerului Afacerilor Europene. Astfel, au fost prezentate, pe scurt, mijloacele prin care s-a urmărit consolidarea capacității instituționale a C.N.I.P.M.M.R., cu scopul creării unui mediu de afaceri favorizant creșterii ratei de ocupare sau de îmbunătățire a calității și a productivității muncii. De asemenea, au fost remarcate succesele I.M.M.-urilor din România, cu atât mai mult cu cât au fost evidențiate și provocările și dificultățile cu care se confruntă întreprinzătorii români în mediul de afaceri autohton. Corelativ, a fost prezentată printr-o analiză comparativă, amplă și analitică, situația I.M.M.-urilor din Franța.

În partea a II-a a Conferinței, d-na Mihaela Hancia, Director Direcția

Managementul Calității, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AM POSDRU) a prezentat pe larg situația absorbției fondurilor europene în cadrul acestor proiecte, aceasta fiind până în prezent doar de 7%.

O intervenție interesantă a fost a d-lui Dumitru Costin, Președinte al Blocului Național Sindical, în care acesta a adus la cunoștința publicului problematica unei comunicări ineficientă a sindicatelor cu diferitele formațiuni guvernamentale. În același cadru s-a discutat și despre necesitatea asigurării dreptului la muncă al cetățeanului european.

În cadrul Conferinței au mai luat cuvântul d-l Cezar Iliu, Director Agenția pentru implementarea proiectelor și a programelor pentru I.M.M.-uri (A.I.P.P.I.M.M.) și d-l Iulian Cazacu – Prim Vicepreședinte al Patronatului Tinerilor Întreprinzători.

În ultima parte a Conferinței, cea dedicată dezbaterilor, s-a discutat despre cota ridicată de TVA, impusă micilor întreprinzători, despre pasivitatea guvernanților în încurajarea I.M.M.-urilor, precum și despre problematica birocrăției și a taxelor cu care se confruntă patronii de întreprinderi mici și mijlocii din România. În acest context, d-l prof. univ. dr. Ovidiu Nicolescu a precizat că rolul Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România este acela de a facilita dialogul dintre întreprinzători și autorități, respectiv de guvernanți.

Daniela Albu

NOTE, CRONICI, RECENZII

LANSAREA RAPORTULUI PE ANUL 2011 AL AGENȚIEI PENTRU DREPTURILE FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE (F.R.A.)

În conformitate cu art. 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană, una din cele mai însemnate obligații a Uniunii este aceea de a respecta drepturile fundamentale, garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, semnată la Roma în 4 noiembrie 1950. Astfel a fost înființată¹ Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene pentru a se îngriji de respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca valori comune, împărțite de către toate statele membre ale UE. Agenția are ca obiectiv să furnizeze instituțiilor și autorităților competente ale Comunității Europene și statelor sale membre asistență și expertiză în materie de drepturi fundamentale atunci când acestea pun în aplicare dreptul comunitar, precum și să le sprijine în luarea de măsuri și să formuleze direcții de acțiune corespunzătoare.

În data de 20 iunie 2012 Agenția pentru Drepturile Fundamentale a Uniunii Europene (F.R.A.) a prezentat Raportul anual – 2011 în Parlamentul European. Raportul anual 2011 al F.R.A. prezintă date concrete și comparative privind situația drepturilor fundamentale la fața locului în cele 27 de state membre ale U.E. și Croația. De asemenea, raportul conține recomandări adresate instituțiilor U.E. și statelor membre, pe baza situațiilor constatate. Raportul identifică „principalele evoluții”, „practicile promițătoare” și provocările din viitorul apropiat și descrie cele mai recente activități ale F.R.A. în acest sens.

Mandatul Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (F.R.A.) cuprinde furnizarea de recomandări, bazate pe dovezi, factorilor de decizie din U.E. și de la nivel național, contribuind astfel la dezbateri și politici pe tema drepturilor fundamentale mai informate, mai bine contextualizate și într-un cadru mai solid. Agenția are trei funcții principale: colectarea de informații și date privind drepturile fundamentale, furnizarea de

recomandări Uniunii Europene și statelor membre și promovarea dialogului cu societatea civilă pentru a mări gradul de conștientizare cu privire la drepturile fundamentale în rândul publicului.

Astfel, conform Raportului F.R.A., anul 2011 nu a fost lipsit de excesele de intoleranță. În acest sens sunt recomandate, în continuare, măsuri preventive, în care promovarea egalității și a nediscriminării să se constituie în preocupări de bază.

De asemenea, F.R.A. recomandă statelor să rămână vigilente pentru a se asigura că deficiențele economice predominante nu amenință exercitarea drepturilor fundamentale ale tuturor persoanelor din U.E. „În această perioadă dificilă din punct de vedere economic, UE trebuie să garanteze mai mult ca niciodată că nu va exista o diminuare a protecției drepturilor fundamentale. Nu este timpul să ne mulțumim cu situația actuală”, a afirmat în fața Parlamentului European președintele Consiliului de administrație al F.R.A., Ilze Brands Kehris.

Printre aspectele notabile ale Raportului anual din anul 2011 fac parte preocupările cu privire la **protecția datelor**, în virtutea recentelor discuții în vederea obținerii unui echilibru între obligațiile în materie de drepturi fundamentale și preocupările legate de securitate în lumina noului cadru UE privind protecția datelor, **romii**, în ceea ce privește utilizarea strategiilor naționale de integrare a romilor ca viitoare strategii pentru a include și integra în societate grupurile dezavantajate, obstacolele de ordin juridic și practic care îi împiedică pe migranții în situație de ședere neregulamentară să își exercite drepturile de bază ale omului, discriminarea multiplă ș.a.

Domeniile cuprinse în Raportul anual sunt azilul și controlul la frontiere, protecția datelor, drepturile copilului, egalitatea și nediscriminarea, rasismul și discriminarea pe criterii etnice, funcționarea democratică a Uniunii, accesul la justiție eficientă și independentă și drepturile victimelor infracțiunilor.

¹ A se vedea Regulamentul (CE) nr. 168/2007 al Consiliului din 15 februarie 2007 în J.O. L 53/2 22.2.2007.

Anamnesis, Irina Airinei, Editura MarLink, București, 2011, 371 pagini

Volumul „**Anamnesis**” completează seria de interviuri din cărțile anterioare ale autoarei, „**Sortiți să vadă**” și „**Călători spre Cythera**”, realizând retrospective arheologice și antropologice.

Autoarea își provoacă cititorul încă de la titlul volumului „**Anamnesis**” să descopere ceea ce se află dincolo de fațada științifică a lucrării, să descopere dimensiunea spirituală care însumează creația literară cu cea artistică, îngemănând-o cu științele exacte. În acest sens ni se par potrivite cuvintele lui Proust conform cărora adevărata călătorie a cunoașterii nu costă în ținuturi, ci în a avea ochi noi. Astfel, cu sufletul curios am descoperit poetul penelului, Constantin Apostol, sufletul cu ochi al lui Riri Manor sau dascăli și mentori, Ion. Gh. Roșca, Ana-Maria Pitiș, Ioana Minei, Carol Iancu, Florin Rotaru ș.a.

Capitolul care ne-a atras atenția în mod deosebit este cel care poartă denumirea metaforică de „**Constructorii de poduri**” și care reunește sub această titulatură dialoguri interculturale sino-europene. Astfel, i-am cunoscut pe Song Zhe, ambasadorul extraordinar al Chinei la Uniunea Europeană, Sorin Ducaru, reprezentantul României la

N.A.T.O., Oren David, ambasadorul Israelului la București etc.

Considerăm lăudabil gestul autoarei de a creiona într-un capitol distinct al lucrării personalități din mediul medical. Printre poveștile „oamenilor pentru oameni”, după cum îi numește autoarea, le remarcăm pe cele ale acad. Constantin Popa, Jean-Jacques Askenasy, dr. Rareș Nechifor, prof. dr. Irinel Popescu ș.a.

George Ivașcu afirmă în prezentul volum că „politica teatrului este omul”. Dincolo de cortine și aplauze, într-un dialog fără sufleur, îi vedem pe oamenii din spatele actorilor și regizorilor: Ion Lucian, Maia Morgenstern, Horațiu Mălăele etc.

În mod simetric volumul se încheie punând accentul pe importanța rădăcinilor spirituale ale poporului roman. Astfel, devenim vizitatori ai unei ctitorii românești la Locurile Sfinte, la Ierihon, îl cunoaștem pe ÎPS Ioan, Arhiepiscop al Harghitei și Covasnei ș.a.

Dimensiunea spirituală a dialogului pulsează pe întreg parcursul lucrării. Iar principiile pe care drepturile omului le promovează se regăsesc accentuate indirect, prin promovarea demnității umane.